

WOJEWODA PODKARPACKI

ul. Grunwaldzka 15

35-959 Rzeszów

skr poczt. 297

ZK-II.431.10.2014

Rzeszów, 2014-09-17

Pan

Ryszard Bugiel

Wójt Gminy Kamień

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej¹ przekazuję wystąpienie pokontrolne po kontroli problemowej przeprowadzonej w dniach 21 – 22 sierpnia 2014r. Urzędzie Gminy w Kamieniu, 36-053 Kamień 287, zwanym w dalszej części wystąpienia pokontrolnego „Gminą”.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie, Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego w składzie:

Przewodniczący zespołu	- Barbara Gawel	główny specjalista;
Członek zespołu:	- Karolina Bogusz	starszy inspektor wojewódzki;

na podstawie imiennych upoważnień Wojewody Podkarpackiego do przeprowadzenia kontroli: Nr 1/2014 – 2/2014 znak ZK-II.431.10.2014 z dnia 18.08.2014 r.

Kontrolą objęto realizację zadań ochrony ludności i obrony cywilnej w okresie od 1 stycznia 2013 r. do dnia rozpoczęcia kontroli, tj. 21 sierpnia 2014 roku.

Szczegółowe zagadnienia objęte badaniami kontrolnymi określił „Program kontroli problemowej” znak: ZK- 431.10.2014, zatwierdzony w dniu 22 maja 2014 roku przez Dyrektora Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego PUW w Rzeszowie.

Sposób realizowanych przez Urząd Gminy w Kamieniu zagadnień objętych kontrolą należy uznać za pozytywny z uchybieniami (zgodnie ze stosowaną skalą ocen pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami, ocena negatywna).

¹ Dz U. Nr 185, poz. 1092;

W podsumowaniu kontroli ustalono, że obowiązki związane z prowadzeniem zadań ochrony ludności i obrony cywilnej od 1 stycznia 2013r. wykonywane były zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 listopada 1967 roku o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej², aktami wykonawczymi do ww. ustawy oraz aktami prawa miejscowego w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej.

W wyniku kontroli ustalono :

1. Funkcjonowanie systemu wykrywania i alarmowania.

Na obszarze gminy zorganizowano system wczesnego ostrzegania o zagrożeniach (SWO) na podstawie zarządzenia nr 40/2012 Wójta Gminy Kamień – Szefa Obrony Cywilnej Gminy z dnia 31 grudnia 2012 r. w sprawie przygotowania i zapewnienia działania systemu wczesnego ostrzegania o zagrożeniach ludzi i środowiska na terenie gminy Kamień. Nadzór i koordynację funkcjonowania gminnego SWO zapewnia Gminne Centrum Zarządzania Kryzysowego (GCZK) oraz właściwe komórki organizacyjne urzędu gminy wskazane przez Wójta Gminy Kamień (m.in. Stały Dyżur Wójta Gminy) zapewniające całodobowo realizację zadań SWO. Ponadto w skład systemu wchodzi: jednostki organizacyjne zespolonych i niespolonych służb, inspekcji i straży, podmioty, które w ocenie Szefa OC Gminy są istotne z punktu widzenia zapewnienia bezpieczeństwa ludności na terenie gminy (Komendant Gminny Zarządu OSP w Kamieniu, Komendant Posterunku Policji w Sokołowie Małopolskim, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieniu i NZOZ w Kamieniu). Organizacja gminnego SWO zapewnia całodobową wymianę informacji o zdarzeniach kryzysowych oraz uruchamianie procedur ostrzegania i alarmowania ludności w przypadku wystąpienia zagrożeń na terenie gminy.

Strukturę organizacyjną oraz funkcjonowanie gminnego systemu wykrywania i alarmowania (SWA) reguluje zarządzenie nr 46/2011 Wójta Gminy Kamień – Szefa Obrony Cywilnej Gminy z dnia 31 grudnia 2011 r. w sprawie przygotowania i zapewnienia działania systemu wykrywania i alarmowania na terenie gminy Kamień. W skład gminnego SWA wchodzi funkcjonujący w czasie pokoju w trybie ciągłym, gminny system wczesnego ostrzegania o zagrożeniach (SWO) zwany dalej „gminnym SWO”, formacje SWA tworzone na bazie Urzędu Gminy w Kamieniu oraz drużyn alarmowania w sołectwach na bazie OSP.

² j.t. Dz.U. z 2012r, poz. 461,

W skład SWA wchodzi drużyna wykrywania i alarmowania (dwa - 12 osobowa) utworzona przy urzędzie gminy oraz (sześć 2- osobowych) drużyn alarmowych w sołectwach.

Przyjęte rozwiązania w cytowanych powyżej zarządzeniach Wójta Gminy Kamień - Szefa Obrony Cywilnej Gminy, są zgodne z regulacjami zawartymi w obecnie obowiązujących zarządzeniach Wojewody Podkarpackiego - Szefa Obrony Cywilnej Województwa w sprawie organizacji: SWA i SWO na terenie województwa (odpowiednio: zarządzenie nr 155/11 z dnia 5 lipca 2011 r. oraz zarządzenie nr 281/11 z dnia 29 grudnia 2011 r.), a także uwzględniają lokalne uwarunkowania w zakresie realizacji zadań obrony cywilnej.

Zgodnie z wymogami wyżej wymienionego zarządzenia Wojewody Podkarpackiego – Szefa Obrony Cywilnej Województwa dot. wojewódzkiego SWA, opracowano plany działania: drużyny wykrywania i alarmowania (dwa) oraz drużyn alarmowania. Przedmiotowe plany zostały opracowane wg wzorów podanych przez Starostwo Powiatowe w Rzeszowie. Proces szkoleniowy formacji gminnego SWA jest realizowany w czasie treningów powiatowych i wojewódzkich SWA. W 2013 roku odbył się jeden powiatowy i jeden wojewódzki trening SWA a w 2014r odbył się tylko jeden trening powiatowy, wojewódzki trening SWA przewidywany jest na miesiąc wrzesień. Udział elementów organizacyjnych gminnego SWA w wyżej wymienionych treningach, został uregulowany stosownymi zarządzeniami Wójta - Szefa Obrony Cywilnej Gminy, określającymi udział gminnych struktur organizacyjnych SWA w treningach powiatowych i wojewódzkich. Obsadom osobowym formacji SWA nadano przydziały organizacyjno - mobilizacyjne, które zostały uzgodnione z WKU Rzeszów.

Formacje utworzone w sołectwach, uczestniczą w treningach powiatowych i wojewódzkich SWA oraz lokalnych przedsięwzięciach szkoleniowych. Wyniki kontroli pozwalają stwierdzić, że zadania z zakresu problematyki SWA, są tam realizowane na dobrym poziomie.

Gminny system alarmowy obejmuje 3 syreny alarmowe sterowane radiowo bądź ręcznie w sołectwach: Kamień Górka, Łowisko, Nowy Kamień. Dodatkowo na obiektach Remiz Strażackich w pozostałych trzech sołectwach: Kamień-Podlesie, Kamień-Prusina i Kızıwa Wieś zainstalowanych jest 3 syreny alarmowe uruchamiane ręcznie.

Syreny alarmowe zarówno uruchamiane radiowo jak i te uruchamiane ręcznie można włączać tylko z miejsca ich zainstalowania, nie ma możliwości włączania syren z budynku Urzędu Gminy w Kamieniu.

W przedmiotowym obszarze obrony cywilnej zrealizowano zadania określone w § 3 pkt 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin (Dz.U. Nr 96, poz. 850) oraz w zarządzeniach Wojewody Podkarpackiego - Szefa Obrony Cywilnej Województwa regulujących funkcjonowanie SWA i SWO na terenie województwa. Gminne systemy: wykrywania i alarmowania (SWA) oraz wczesnego ostrzegania (SWO) zapewniają skuteczne monitorowanie sytuacji kryzysowych, a także ostrzeżenie i alarmowanie ludności w przypadku wystąpienia zagrożeń.

2. Działalność planistyczna i prace organizacyjne obrony cywilnej

Podstawowym dokumentem z zakresu obrony cywilnej w Urzędzie Gminy w Kamieniu jest nowo opracowany Plan Obrony Cywilnej oparty o wydane zarządzenie Nr 70/2012 Wojewody Podkarpackiego – Szefa Obrony Cywilnej Województwa z dnia 09 marca 2012 roku w sprawie zasad opracowania planu obrony cywilnej województwa, powiatów i gmin i na jego podstawie wydanym zarządzeniem Nr 54/2013 Wójta Gminy Kamień – Szefa Obrony Cywilnej Gminy z dnia 31 grudnia 2013 roku w sprawie zasad opracowania planu obrony cywilnej gminy Kamień. W pierwszej części planu obrony cywilnej zawarte są wnioski z oceny zagrożenia czasu pokoju i zagrożenia czasu wojny, zamiar realizacji zadań obrony cywilnej przez Szefa OC Gminy oraz wynikające z niej wnioski uwzględniające specyfikę przedsięwzięć ochrony ludności. W części tej przedstawiono przewidywane straty, cel działania i zamiar prowadzenia akcji ratunkowej.

Drugą część planu stanowią procedury postępowania oraz karty realizacji zadań obrony cywilnej. Procedury postępowania rozpisane są w zależności od zagrożenia czasu wojny np. w przypadku zagrożenia radiacyjnego, chemicznego, biologicznego, uwolnienia niebezpiecznych substancji chemicznych, natomiast karty realizacji zadań informują Szefa Obrony Cywilnej Gminy o możliwościach prowadzenia akcji ratunkowej i wskazują służby, inspekcje, straże oraz inne podmioty odpowiedzialne za wykonanie danego zadania.

Nowy plan oparty o opracowane procedury postępowania w przypadku zagrożeń oraz karty realizacji zadań obrony cywilnej ma zapewnić systemowe, skoordynowane i efektywne działanie w sytuacji zagrożeń, niezależnie od ich przyczyny oraz ustalić zasady i procedury udzielania pomocy przez szczebel wyższy, ponadto ma umożliwić sprawne osiągnięcie gotowości do realizacji skutecznej ochrony ludności w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny.

Opracowany plan obrony cywilnej jest merytoryczny i estetyczny, ujmuje dane organów administracji samorządowej, jednostek organizacyjnych, instytucji i podmiotów gospodarczych.

Plan Obrony Cywilnej Gminy Kamień opracowany jest tylko w części opisowej, brakuje jeszcze części graficznej, która powinna być przedłożona do uzgodnienia Staroście Powiatowemu w Rzeszowie do końca br..

2.2. Na szczeblu gminy opracowany jest „Plan ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych”. Do planu ochrony zabytków opracowana jest mapa sytuacyjna. Plan uzgodniony jest z Podkarpackim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków oraz ze Starostą Rzeszowskim i zatwierdzony przez Wójta Gminy Kamień w 2012 roku.

2.3. Ilość i rodzaj tworzonych na terenie gminy formacji obrony cywilnej do wykonywania zadań ogólnych i specjalnych określony jest zarządzeniem Wójta Gminy Kamień – Szefa Obrony Cywilnej Gminy i na ogół dostosowywany jest do występujących zagrożeń oraz sytuacji kryzysowych, włącznie do stanu zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny w oparciu o wytyczne Wojewody Podkarpackiego - Szefa Obrony Cywilnej Województwa z dnia 16 stycznia 2012 roku w zakresie bezpieczeństwa, zarządzania kryzysowego i w dziedzinie obrony cywilnej na 2012r. Powołano formacje obrony cywilnej do zadań ogólnych: drużyna ratownictwa ogólnego 6 osobowa oraz do zadań specjalnych: wspomniane już drużyna wykrywania i alarmowania (dwa) oraz drużyny alarmowania (dral) oraz do obsługi wytypowanych urządzeń specjalnych: Punktu Zabiegów Sanitarnych (PZSan), Punktu Zabiegów Weterynaryjnych (PZWet) i Punktu Odkazania Transportu Samochodowego (PTSam) powołano formacje obrony cywilnej samodzielna drużynę zabiegów sanitarnych (drzsam - 13 osób), samodzielna drużynę zabiegów weterynaryjnych (drzwet - 6 osób) oraz samodzielna drużynę odkazania transportu samochodowego (drzsam - 13 osób).

2.3.1 Kontrolujący dokonali sprawdzenia stanów osobowych ww. formacji obrony cywilnej, poprawności nadawania im przydziałów organizacyjno-mobilizacyjnych oraz prowadzonej dokumentacji planistycznej i szkoleniowej w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej. Opracowana dokumentacja jest zgodna z wymogami a przydziały organizacyjno-mobilizacyjne dla członków formacji obrony cywilnej nadawane są prawidłowo.

2.4. Wójt Gminy Kamień - Szef Obrony Cywilnej Gminy corocznie ustala zadania w zakresie obrony cywilnej dla gminy i podmiotów gospodarczych. W okresie objętym kontrolą Wójt – Szef Obrony Cywilnej Gminy wydał zarządzenia: Nr 3/a/2013 i Nr 5/a/2014 Szefa OC Gminy Kamień z dnia 5.03.2013r. i z dnia 14.02.2014r. w sprawie ustalenia podstawowych założeń i kierunków działania w zakresie zarządzania kryzysowego i obrony

cywilnej gminy Kamień na 2013r. i 2014r. oraz opracował ocenę realizacji zadań w ww. zakresie za 2012 i 2013r., wytyczne na 2013 i 2014r. do realizacji zadań a także kalendarzowe plany działania obrony cywilnej gminy. Plany zawierają zamierzenia Szefa OC województwa, powiatu a także zamierzenia własne. W kalendarzowych planach działania z 2013 i 2014 roku są adnotacje dotyczące terminów i sposobów wykonania zaplanowanych zadań.

3. Działalność szkoleniowa i upowszechniająca problematykę obrony cywilnej

Opracowane harmonogramy szkoleń podstawowych za lata objęte kontrolą uwzględniają potrzeby szkoleniowe kadry kierowniczej gminy, formacji OC i ludności z powszechnej samoobrony i zarazem ujmują tematykę ochrony ludności i obrony cywilnej. Harmonogramy wykonane są zgodnie z załącznikiem nr 3 do wytycznych Szefa OCK z 21 kwietnia 2009 r.

W latach objętych kontrolą jak i latach poprzedzających kontrolę, Wójt i Zastępca Wójta, nie uczestniczyli w szkoleniach podstawowych z zakresu obrony cywilnej organizowanych dla kadry kierowniczej przez KG PSP, również nie brali udziału w ćwiczeniach z ochrony ludności i obrony cywilnej, jedynie w listopadzie 2013 roku byli organizatorami treningu SWA na terenie gminy Kamień. Merytoryczny pracownik, referent ds. obronnych, zarządzania kryzysowego, obrony cywilnej, rolnictwa, kultury fizycznej i sportu nie brał udziału w szkoleniach podstawowych dla nowo zatrudnionych pracowników w obronie cywilnej organizowanych przez KG PSP, jednakże uczestniczył w szkoleniach organizowanych przez Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego PUW w Rzeszowie. Proces szkoleniowy formacji gminnego SWA realizowany jest w czasie treningów powiatowych i wojewódzkich, oraz podczas ćwiczeń na podstawie własnych planów zamierzeń, które dostosowywane są do możliwości finansowych Urzędu Gminy w Kamieniu. Z treningu (z 2013 roku) opracowana jest dokumentacja, która obejmuje zarządzenie Nr 39/a/2013 Wójta Gminy Kamień – Szefa OC Gminy z dnia 16 listopada 2013 roku w sprawie przeprowadzenia treningu, planu przebiegu treningu, listy uczestniczących osób z drużyny wykrywania i alarmowania i drużyn alarmowania w sołectwach.

W ramach problematyki upowszechniania obrony cywilnej wśród pracowników Urzędu Gminy w Kamieniu przeprowadzono w 2013 roku w dniach: 29-30 kwietnia szkolenie nt. „Ochrona ludności i obrona cywilna w systemie obronności Państwa” oraz 7-8 listopada nt. „Zadania i kompetencje organów administracji publicznej, służb, inspekcji i straży w zakresie ochrona ludności, obrony cywilnej i ochrony dóbr kultury”.

W 2014 roku powołano został Zespół autorski do opracowania Planu Obrony Cywilnej Gminy Kamień, który zapoznał się z problematyką obrony cywilnej, dokumentacją prowadzoną w tym zakresie w gminie a w miesiącach styczeń-luty-marzec pracował nad formą nowego dokumentu, zasadami jakie musiały być spełnione przy jego opracowaniu. W trakcie spotkań przekazane były członkom Zespołu oraz przedstawicielom merytorycznych stanowisk i referatów urzędu gminy karty realizacji zadań obrony cywilnej, stanowiące po wypełnieniu części składowe planu obrony cywilnej.

Upowszechnianie wśród lokalnej społeczności problematyki bezpieczeństwa i obrony cywilnej w 2013 i 2014 roku realizowane było w niewielkim procencie, tylko w ramach komunikatów ostrzegawczych i sygnałów alarmowych podczas treningu SWA w 2013 roku.

Rozpowszechnianie zagadnień ochrony ludności wśród dzieci i młodzieży poprzez udział w XV edycji konkursu plastycznego organizowanego przez Komendę Główną PSP dla placówek oświatowych nie został w gminie zrealizowany. Referent ds. obronnych, zarządzania kryzysowego, obrony cywilnej, rolnictwa, kultury fizycznej i sportu po otrzymaniu pisma ze Starostwa Powiatowego w Rzeszowie w sprawie ww. konkursu przesłał informację pismem z dnia 14 stycznia 2013r. do dyrektorów wszystkich szkół na terenie gminy Kamień. Żadna z placówek szkolnych nie nadesłała prac do urzędu gminy, czyli nie podjęła trudu uczestnictwa w XV edycji konkursu plastycznego pod hasłem „Twoja wiedza i czujka czadu w domu, tlenek węgla nic złego nie zrobi nikomu”.

Referent złożył w tej sprawie wyjaśnienie, oświadczając, że szkoły nie wykazały zainteresowania konkursem.

4. Przygotowanie infrastruktury technicznej na potrzeby obrony cywilnej

4.1. Zabezpieczenie logistyczne działań OC, opracowane zostało w załącznikach funkcjonalnych. W części tej są uwzględnione przedsięwzięcia dla zapewnienia zbiorowej ochrony ludności, harmonogram przygotowania budowli ochronnych (ukryć), wykaz obiektów gospodarki przetwórczej i żywnościowej podlegających ochronie przed skażeniami, jak również rozpisane plany działania, siły i środki jakimi dysponuje gmina, obliczenia w zakresie potrzeb i możliwości w przypadku ochrony i likwidacji skażeń, potrzeby żywnościowe i bytowe do przetrwania dla ludzi i zwierząt, sposoby realizacji zasadniczych zadań, a także pomocnicze do wypełnienia funkcji obrony cywilnej.

Załączniki funkcjonalne są przeznaczone dla instytucji koordynujących wykonywanie określonych zadań oraz sił współdziałających w jego realizacji.

4.2. W ramach realizacji zadania zaopatrzenia gminy w wodę w warunkach specjalnych powołano zarządzeniem 2/08 Wójta Gminy Kamień z dnia 28 stycznia 2008 roku, gminnego koordynatora do przygotowań i realizacji ww. zadania w osobie Kierownika ZGK w Kamieniu, pracownika UG w Kamieniu. Kontrolującemu przedłożono „Dokumentację zapewnienia funkcjonowania publicznych urządzeń zaopatrzenia w wodę w warunkach specjalnych”, częściowo opracowaną wg załącznika do Zarządzenia Nr 80 Wojewody Podkarpackiego – Szefa Obrony Cywilnej Województwa z dnia 8 czerwca 2004 r. w sprawie wyznaczenia koordynatora wojewódzkiego do nadzoru przygotowań publicznych urządzeń zaopatrzenia w wodę do funkcjonowania w warunkach specjalnych.

4.3. Stan przygotowań obrony cywilnej do likwidacji skażeń na czas „W” w gminie jest zadowalający. Dla potrzeb likwidacji skażeń i zakazów wytypowano: dla ludności Punkt Zabiegów Sanitarnych (PZSan) na bazie Klubu Sportowego „Sokół” w Kamieniu (zaplecze szatniowo-sanitarne – na 8 sitek natryskowych), dla zwierząt jednostanowiskowy Punkt Zabiegów Weterynaryjnych (PZWet) oraz dla transportu samochodowego jednostanowiskowy Punkt Odkazania Transportu Samochodowego (POI sam) na bazie dwóch oddzielnych obiektów należących do Zakładu Gospodarki Komunalnej w Kamieniu. Ww. urządzenia specjalne posiadają wymaganą dokumentację typowania obiektów: protokoły, plany adaptacji obiektów na urządzenia specjalne oraz karty ewidencyjne punktów.

4.4. Gospodarka magazynowa sprzętu i materiałów obrony cywilnej w gminie obejmuje: prowadzenie i nadzór nad prawidłowością jego gospodarowania oraz poprawnością ewidencjonowania. Referent ds. obronnych, zarządzania kryzysowego, obrony cywilnej, rolnictwa, kultury fizycznej i sportu, prowadzi ewidencję sprzętu i materiałów obrony cywilnej w książce inwentarzowej obejmującej stany magazynowe gminnego Magazynu Obrony Cywilnej.

Stany ewidencyjne sprzętu, majątku Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie, będącego w użytkowaniu gminy są uzgadniane corocznie z ewidencją inwentarzową sprzętu i materiałów OC w Oddziale Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności Starostwa Powiatowego w Rzeszowie.

Gminny Magazyn Obrony Cywilnej zlokalizowany jest w części piwnicznej budynku Urzędu Gminy Kamień 287. Na gminny magazyn obrony cywilnej przeznaczono pomieszczenie o powierzchni około 50 m², pomieszczenie jest bardzo zadbane, spód wyłożony płytkami, ściany pomalowane, pomieszczenie bardzo jasne i suche. Sprzęt i materiały obrony cywilnej poukładane są na regałach i poopisywane wg grup. Odzież, kurtki i płaszcze wiszą na wieszakach. Zarówno sprzęt OC jak i materiały są przechowywane

w bardzo dobrych warunkach, są konserwowane i legalizowane zgodnie z harmonogramem opracowanym przez WBiZK PUW w Rzeszowie. W wydzielonej części magazynu znajduje się urządzenie „serwer” co wymusiło zainstalowanie w pomieszczeniu systemu alarmowego w przypadku ewentualnego włamania. W pomieszczeniu znajdują się okna (nie są one okratowane), nie ma takiej potrzeby z uwagi na zainstalowanie systemu alarmowego. Drzwi do magazynu obite są blachą i posiadają dwa zamki.

Przedstawiając Panu Wójtowi ocenę i uwagi wynikające z ustaleń kontroli wnoszę o:

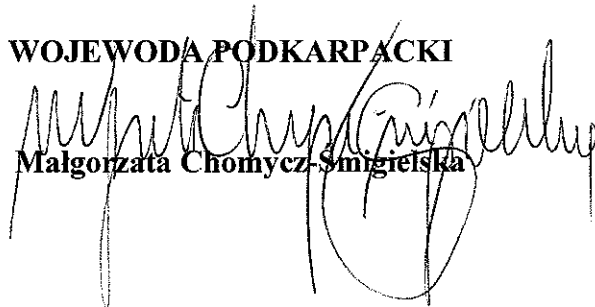
- 1. opracowanie planu funkcjonowania urządzeń zaopatrzenia w wodę w warunkach specjalnych;*
- 2. realizację szkoleń w zakresie powszechnej samoobrony ludności*

W oparciu o art. 46 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, oczekuję przedstawienia przez Pana Wójta, w terminie do 30 stycznia 2015 roku informacji o realizacji zaleceń.

Zgodnie z brzmieniem art. 48 ww. ustawy od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA PODKARPACKI

Małgorzata Chomycz-Smigielska

dyrektor Wydziału Bezpieczeństwa
i Zarządzania Kryzysowego

Piotr Szwarczer

